

Варченко О. М.
Кальченко С. В.
Свиноус І. В.
Артімонова І. В.
Ібагуллін М. І.
Гринчук Ю. С.

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ СТАНОВЛЕННЯ ПОСТІНДУСТРІАЛЬНОГО СУСПІЛЬСТВА

монографія

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ СТАНОВЛЕННЯ ПОСТІНДУСТРІАЛЬНОГО СУСПІЛЬСТВА

Монографія

Біла Церква
2020

Затверджено до друку
вченою радою БНАУ

(протокол № 15 від 11 грудня 2019 року)

Рецензенти:

Синяєва Л.В., доктор економічних наук, професор, Таврійський державний агротехнологічний університет;
Болдирєва Л.М., доктор економічних наук, доцент, Полтавський національний технічний університет ім. Ю. Кондратюка
Паска І.М., доктор економічних наук, професор, Білоцерківський національний аграрний університет

Авторський колектив:

Варченко О.М., Кальченко С.В., Свиноус І.В., Артімонова І.В., Ібатуллін М.І., Гринчук Ю.С.

Соціально-економічні аспекти становлення постіндустріального суспільства: монографія. Варченко О.М., Кальченко С.В., Свиноус І.В. та ін.; за ред. О.М. Варченко. Біла Церква: БНАУ, 2020. – 302 с.

Висвітлено теоретичні засади розвитку сучасних економічних теорій з позицій концепції постіндустріального інформаційного суспільства. Особливу увагу приділено аналізу соціальної та психологічної складової системи економічних відносин у процесі створення системи управління на макро-, мезо-, і макрорівнях, а також при забезпеченні ефективного функціонування малих аграрних виробництв. Обґрунтовано наявність інституційного підходу як основи сучасних напрямів художньої творчості. Проаналізовано методичні підходи, притаманні відповідному науковому напрямку, висвітлено мету та завдання дослідження.

Розрахована на науковців, викладачів вищих навчальних закладів, спеціалістів.

ISBN 978-966-2122-53-4

© Варченко О.М., Кальченко С.В., Свиноус І.В.

ЗМІСТ

Вступ	5
Розділ 1.	
Інформаційне суспільство як соціально-економічне підгрунтя сучасного розвитку людства	7
1.1 Інформація як специфічний фактор економічної діяльності.....	7
1.2 Соціально-економічні складові становлення постіндустріального суспільства.....	25
1.3 Складові факторно-ротаційної концепції економічного розвитку відповідно до умов інформаційного суспільства	32
1.4 Передумови становлення вітчизняного аграрного сектора за принципами постіндустріальної економіки.....	44
Розділ 2.	
Соціальна відповідальність у системі формування соціально-економічних відносин	72
2.1 Соціальна відповідальність як фактор сталого розвитку	72
2.2 Соціальна держава: генезис та сучасні моделі.....	77
2.3 Формування соціально відповідальних відносин у бізнес-середовищі.....	86
2.4 Пріоритетні напрями реалізації принципів соціальної відповідальності в національній економіці.....	94
Розділ 3.	
Соціально-психологічні аспекти формування управлінських відносин.....	123
3.1 Соціально-економічні передумови формування поглядів Г. Маркузе.....	123
3.2 Основні положення економічних поглядів Г. Маркузе.....	128
3.3 Напрями реалізації положень теорії Г. Маркузе за сучасних умов	135

Розділ 4.	
Фізюократи та «фізична економія»: вчора, сьогодні, завтра	143
4.1 Виникнення та розвиток наукової школи фізіюократів	143
4.2 «Фізична економія» як правонаступниця школи фізіюократів	147
4.3 Перспективи розвитку генезису вчення фізіюократів у сучасних економічних реаліях	161
Розділ 5.	
Організаційно-виробнича школа: дослідження специфіки безнайманого господарства	165
5.1 Основні ідеї організаційно-виробничої школи	165
5.2 Теоретична основа забезпечення стійкості сільського співтовариства	178
5.3 Теоретичні аспекти розвитку особисто селянського господарства на засадах кооперації	195
5.4 Сучасні напрями практичної реалізації положень концепції безнайманого сімейно-трудоного господарства	211

Розділ 6.	
Висвітлення інституційних засад розвитку постіндустріального суспільства в різних жанрах сучасної літератури	241
6.1 Систематизація особливостей становлення нових жанрів сучасної літератури	241
6.2 Моделі соціально-економічних відносин індивіда та суспільства в детективних романах	247
6.3 Відображення соціально-економічного розвитку суспільства в творах жанру «фентезі»	251
Висновки	287
Список використаних джерел	289

ВСТУП

Сучасний стан розвитку економічних відносин на національному та глобальному рівнях характеризується ускладненням самої системи взаємодії між державою, бізнесом та населенням, а також посиленням впливу соціальної, гуманітарної та культурної складових як факторів, які визначають напрям подальшого функціонування цієї моделі, що отримала назву «постіндустріальне інформаційне суспільство».

Зростання впливу окремої особистості як учасника процесу виробництва, розподілу, обміну та споживання матеріальних і духовних благ стимулює бізнес-структури та державні інститути до пошуку нових форм співпраці із населенням.

В межах даного напряму слід відзначити підвищення рівня соціалізації організаційно-економічних відносин, активне запровадження концепції сталого розвитку суспільства як базової ідеї сучасного етапу функціонування розвинених країн світу на принципах соціальної відповідальності. Реалізація проєкту «соціальна держава», як форми відповідальності. Реалізація проєкту «соціальна держава», як форми забезпечення відповідальності державних інститутів перед бізнес-структурами та населенням, створення системи соціального партнерства, як засобу встановлення взаємоприйнятних відносин між представниками регіонального бізнесу та місцевою громадою, наявність соціального пакету для кожного з працівників, як способу виконання адміністративно-додаткових зобов'язань, – все це є характерними рисами нової економічної моделі.

Важливою складовою національної економічної системи на даному етапі її функціонування є велика кількість самозайнятого населення, яке самотужки намагається вирішити проблему виживання у кризовій ситуації. Особливого значення їхня діяльність має в аграрному секторі економіки, де частка селянських господарств за рядом галузевих напрямів перевищує 80, а іноді й 90%, в загальній структурі виробленої продукції. Невадлі спроби з боку Уряду масово залучити дану групу аграріїв до формальної підприємницької спільноти обумовлені відсутністю розуміння принципів діяльності суб'єктів господарювання сімейного типу.

Важливе місце в постіндустріальній інформаційній економіці займають питання керівництва конкретним індивідуумом, психологічні підходи, які дозволяють максимально ефективно використовувати приховані можливості, здібності та таланти кожної особистості. В цьому аспекті досліджуються теоретико-методологічні засади взаємодій «Індивід-Система», які враховують підсвідомі бажання людини, а також ті цілі, які ставить перед собою на-